

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/
37795 GK 70

Sayı : E-69602026-610 - 61564398
Konu : Soru Önergesi (7/37795)

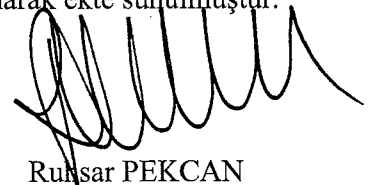
17.02.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.12.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.755458 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İzmir Milletvekili Sayın Tacettin BAYIR tarafından verilen 7/37795 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Adres	: Dumlupınar Bulv.Eskişehir yolu 9. km No:151 Çankaya/ANKARA	Bilgi İçin	: Soru Önergeleri Birimi
Tel	: 03124491438	Fax	: 03124491341
Elektronik Ağ	: http://www.ticaret.gov.tr	E-Posta	: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İzmir Milletvekili Sayın Tacettin BAYIR'a ait 7/37795 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-9) Bakanlığımız (mülga Gümrük Müsteşarlığı) ile TOBB Gümrük ve Turizm İşletmeleri Tic. A.Ş. ve UMAT Gümrük ve Turizm İşletmeleri Tic. A.Ş. arasında imzalanan Yap İşlet Devret (YİD) Sözleşmeleri 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap İşlet Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında olduğundan anılan Kanunun 5'inci maddesi gereğince bu sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tabidir.

Söz konusu Sözleşmelerde sözleşme süresince her yıl elde edilecek kantar ücretinin %25'inin Bakanlık Payı olarak ayrılacağı ve ayrılan paya ilişkin işlemlerin usul ve esasların Bakanlık ile TOBB arasında yapılacak bir protokolle belirleneceği hususları düzenlenmiş ve mülga 640 sayılı KHK'nın 15'inci maddesi ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 456'ncı maddesinde de YİD sözleşmeleri kapsamında alınan Bakanlık payının sözleşmelerde yer aldığı şekilde kullanımına ilişkin hükme yer verilmiştir.

Bu çerçevede, kamu kurumu niteliğinde bir meslek üst kuruluşu olan TOBB tarafından Bakanlık payı gelirlerinin Bakanlığımız adına bankada tutulması kanuna aykırılık teşkil etmemektedir. Bakanlık bünyesinde toplanan paraların denetimden çıkarılması için özel bir çaba gösterildiği görüşü doğru olmamakla birlikte YİD sözleşmeleri kapsamında elde edilen gelirler yukarıda sayılan mevzuata tabi olup anılan mevzuata göre işlem yapılmaktadır.

Bilindiği üzere, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) özel bir şirket statüsünde olmayıp dayanağını Anayasamızın 135'inci maddesinden alan, kuruluşu ve faaliyetleri 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile belirlenen ve Bakanlığın denetimine tabi olan kamu kurumu niteliğinde meslek üst kuruluşudur.

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunun Bütçelerden ayrılacak paylar başlıklı 78'inci maddesinde, Odalar, Borsalar ve Birlikçe hazırlanan bütçelerde; Bakanlık iç ticaret hizmetlerini geliştirmek üzere her yıl % 1'i geçmemek üzere, pay ayrılacağı ve bu şekilde ayrılacak payların kullanma esaslarının ve uygulamasının yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda, 5174 sayılı Kanunun 78'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendine dayanılarak "İç Ticaret Hizmetlerini Geliştirme Payının Kullanılması Hakkında Yönetmelik" hazırlanmış ve 27.06.2008 tarih ve 26919 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Anılan Yönetmeliğin 5'inci maddesi, "Payın muhasebesi, Birliğin bütçe ve muhasebe esaslarına göre Birlik tarafından ayrı bir hesapta tutulur. Paydan yapılan harcamalar, Birlik hesaplarının tabi olduğu usulle denetlenir. Paydan yapılan harcamalar ile gelirlere ilişkin bilgiler her üç ayda bir Bakanlığa bildirilir." hükmünü amirdir.

Bu çerçevede, kamu kurumu niteliğinde bir meslek üst kuruluşu olan TOBB tarafından Bakanlık payı gelirlerinin Bakanlığımız adına bankada tutulması kanuna aykırılık teşkil etmemektedir. Buna ilaveten, Bakanlık payından yapılan harcamalar özel hukuk düzenlemelerine uygun şekilde yerine getirilmekle birlikte yapılan işlemler her zaman denetime açık bulunmaktadır.

Ayrıca, 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun çerçevesinde, gümrük kapılarımızın alt ve üst yapı tesislerinin modernize edilmesi amacıyla Bakanlığımız ile TOBB ve Gümrük ve Turizm İşletmeleri Tic. A.Ş. ile TOBB ve Umat Gümrük ve Turizm İşletmeleri Tic. A.Ş. arasında modernize edilen her bir gümrük kapısı için ayrı ayrı sözleşme imzalanmıştır. Bakanlık bünyesinde toplanan paraların denetimden çıkarılması için özel bir çaba gösterildiği görüşü doğru değildir. YİD sözleşmeleri kapsamında elde edilen gelirler yukarıda sayılan mevzuata tabi olup anılan mevzuata göre işlem yapılmaktadır.

Öte taraftan, 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5910 sayılı “Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun”a dayanılarak 04.09.2009 tarih ve 27338 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelik”in 48. Maddesi hükümleri çerçevesinde ihracatçı birliklerince ayrılan katkı paylarından oluşan İhracatçı Birlikleri Müşterek Hesabı, tüm ihracatçıların yararlanabileceği, Bakanlığımız görev ve faaliyetlerini kapsayan dış ticarete ilişkin, proje, iş ve faaliyetler için kullanılmaktadır. Anılan hesap, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) adına açılmış hesaplarda takip edilmekte, hesaba ilişkin işlemler Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince yürütülmektedir. Dolayısıyla Bakanlığımıza ait bir gelir değildir.

Bakanlığımız bütçesinden herhangi bir aktarma yapılmayan ve/veya Bakanlığımız bütçesine de kaynak aktarılması mümkün bulunmayan Müşterek Hesabın, mali tablolarda gösterilmesi ve Bakanlığımız bütçesiyle ilişkilendirilmesine imkân bulunmamaktadır.

Öte yandan, Bakanlık Payından alınmış olan forklift, temizlik iş makinaları ve 78 araç Bakanlığımız Merkez ve Taşra teşkilatı hizmetlerinde kullanılmak üzere tahsis edilmiştir.